

Nowy szef PANA: Jesteśmy otwarci na współpracę i dialog z rynkiem

Nadzór i samorząd zawodowy mają wiele wspólnych celów, z których powinna wynikać naturalna synergia w działaniu – mówi Jacek Gdański, prezes Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego.

Publikacja: 21.02.2024 06:00

Jacek Gdański, prezes Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego

Foto: materiały prasowe

Katarzyna Kucharczyk

Jakie są pana priorytety w zarządzaniu PANA?

Chciałbym postawić na profesjonalizm nadzoru. W naszej pracy chodzi o interes publiczny, dlatego wyznacznikiem podejmowanych działań powinny być racjonalność, proporcjonalność, sprawność i skuteczność. Już rozpoczął się przegląd funkcjonujących w Agencji procesów i procedur. Zależy mi na możliwości skrócenia czasu, w którym toczą się postępowania. Poza tym w zakresie kontroli analizy zostaną poddane funkcjonujące polityki i procedury, zwłaszcza pod kątem znalezienia możliwości uwzględnienia ich skalowalności. Inne priorytety to pogłębienie dialogu z rynkiem audytorskim i samorządem zawodowym biegłych rewidentów.

Audytorzy narzekali, że w ostatnich latach brakowało im partnerskiego podejścia PANA. Jesteście na taki dialog otwarci?

Zdecydowanie tak. PANA jest otwarta na stałą, roboczą współpracę z Polską Izbą Biegłych Rewidentów. Zarówno nadzór, jak i samorząd mają wiele wspólnych celów, z których powinna wynikać naturalna synergia w działaniu.

Uważam, że PANA powinna częściej rozmawiać z tymi, którzy polegają na zbadanych sprawozdaniach finansowych, podejmując decyzje gospodarcze lub inwestycyjne. Kierunki pracy nadzoru nie mogą być określane bez głosu tych, którzy korzystają z usług audytorskich. Ta komunikacja powinna być dwustronna, z czego wynika również konieczność edukowania podmiotów nadzorowanych. Ustawodawca określił szeroki zakres nadzoru PANA nad PIBR, jednak wychodzę z założenia, że powinien on koncentrować się na kwestiach o charakterze strategicznym. PANA pozostanie też aktywna na arenie międzynarodowej, widzę również możliwość rozszerzenia działań o charakterze informacyjnym.

Przepisy regulujące audyt są jednymi z najbardziej restrykcyjnych w UE. Nie powinny zostać złagodzone?

Dokonując transpozycji prawa UE w tym zakresie, polski ustawodawca zastosował koncepcję tzw. białej listy, tj. zamkniętego katalogu usług, które mogą być świadczone. Regulacje dotyczące usług firm audytorskich mają dynamiczny charakter i powstają często jako reakcja na nieprawidłowości oraz zapotrzebowanie rynku. PANA nie ma inicjatywy ustawodawczej, jednak jeśli pojawią się propozycje zmian przepisów prawnych w tym zakresie, to z pewnością wyrazi swoją opinię na ich temat. Ważne jest, by wszelkie zmiany były dokonywane w transparentnym procesie poprzedzonym konsultacjami.

Branża twierdzi, że mniejsze firmy audytorskie nie są w stanie udźwignąć regulacji i dlatego kończą działalność. Spada też liczba rewidentów. To powód do niepokoju czy normalne zjawisko świadczące o konsolidacji i profesjonalizacji rynku?

Problemem jest niewystarczający napływ młodych ludzi do zawodu. Zmniejszanie się liczby firm audytorskich wynika z jednej strony z konsolidacji, która generalnie jest zjawiskiem pożądanym, z drugiej zaś z tego, że dla wielu najmniejszych podmiotów sprostanie wymogom regulacyjnym stanowi poważne wyzwanie. Obserwujemy też odchodzenie z zawodu seniorów, co jest zjawiskiem normalnym. Notabene w ciągu ostatnich 20 lat średnia wieku biegłego rewidenta w Polsce obniżyła się z ponad 60 do 52 lat. Generalnie spadek liczby biegłych rewidentów jest zjawiskiem globalnym, a jedną z niewątpliwych przyczyn są bariery wejścia do zawodu.

REGULAMA

Odrębną kwestią jest złożoność i objętość standardów badania. Dla małych jednostek atrakcyjne może być oparcie swojej działalności na nowym międzynarodowym standardzie badania mniej złożonych jednostek. Aby tak się stało, konieczne jest wdrożenie tego standardu do regulacji krajowych i tu również liczyć na aktywność PIBR.

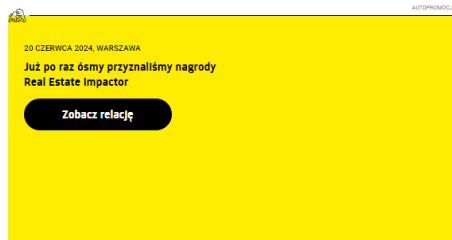
Wspomniał pan o potrzebie napływu młodych ludzi. Jak ich zachęcić?

Ważną sprawą jest wizerunek zawodu. Nie chodzi wyłącznie o pokazywanie wysokiego poziomu profesjonalnego i etycznego, ale również podkreślanie, że praca biegłych rewidentów jest niezbędna dla prawidłowego funkcjonowania gospodarki. Biegli rewidentzi, którzy dobrze wykonują swoją pracę, nie pojawiają się na pierwszych stronach gazet. W szybko zmieniającej się rzeczywistości należy podkreślać, że biegłym rewidentem nie zostaje się na chwilę, ale w pewnym sensie na całe życie. Zdobyta wiedza i doświadczenie są niezwykle pomocne nie tylko w procesie badania sprawozdań, ale też np. w pracy w finansach lub zarządzaniu. Zawód biegłego rewidenta uczy pewnego sposobu myślenia i daje ogromne perspektywy, które są niezależne od rozwoju technologii. Cyfryzacja jest nieodzowna, warto jednak pamiętać, że ostateczna ocena prezentowanych informacji finansowych i niefinansowych zawsze należeć będzie do biegłego rewidenta.

Jak PANA ocenia sytuację na polskim rynku audytu, czy często identyfikuje nieprawidłowości? Podobno zaskakująco często wiele spółek akcyjnych nie poddaje swoich sprawozdań audytowi, a ponadto niektóre audyty wykonują osoby podszywające się pod rewidentów.

Według danych PANA swoich sprawozdań akcyjnych nie bada nawet większość (powyżej 52 proc. w roku 2022) spółek akcyjnych w Polsce. PANA nie obejmuje swoim nadzorem spółek akcyjnych, lecz firmy audytorskie, jednak prowadząc działania informacyjne i edukacyjne, podkreśla, że badanie sprawozdań finansowych to nie tylko ustawowy obowiązek, ale również korzyść. Inną kwestią jest to, czy sankcje prawne dla podmiotów, które nie badają swoich sprawozdań, a mają taki obowiązek, są wystarczające i spełniają swoją rolę.

Odsetek firm audytorskich, wobec których zostały podjęte działania nadzorcze, jest dość wysoki. Aktualnie PANA analizuje przyczyny. Wnioski z pewnością znajdą odzwierciedlenie zarówno w wewnętrznych procedurach dotyczących kontroli, jak i działaniach edukacyjnych i informacyjnych.

A co z osobami podszywającymi się pod audytorów?

Istnieją już narzędzia, które są pomocne, czyli lista firm audytorskich na stronie internetowej PANA oraz rejestr biegłych rewidentów na stronie PIBR. Mówiąc w telegraficznym skrócie – lista firm audytorskich pozwala na sprawdzenie, jacy biegli rewidentzi są zatrudnieni w danej firmie audytorskiej, a rejestr biegłych rewidentów na weryfikację, czy dany biegły wykonuje zawód czy też nie.

W ostatnim czasie głośno było o sprawie Deloitte. PANA, w związku tzw. aferą GetBacku, ukarała firmę Deloitte Audyt trzyletnim zakazem badania sprawozdań. WSA wstrzymał jednak wykonanie tej decyzji, co de facto oznacza, że Deloitte

REGULAMA

Jednak wykonanie tej decyzji, co de facto oznacza, że klient może normalnie działać. PANA zaskarżyło decyzję WSA? Informacje dotyczące sprawy sądowo-administracyjnej na kanwie decyzji w sprawie tej firmy audytorskiej WSA w Warszawie opublikował na swojej stronie internetowej. Informacje te dotyczą także samej decyzji. Agencja kwestionowała wstrzymanie przez WSA wykonania tej decyzji, jednak Naczelny Sąd Administracyjny oddalił nasze zażalenie.

REKLAMA

Jaki może być dalszy scenariusz?

Sprawa dotycząca samej decyzji nadal toczy się przed WSA w Warszawie. Oczekujemy merytorycznego jej rozstrzygnięcia.

Rozwój sytuacji będzie w zasadniczy sposób determinowany sposobem i kierunkiem rozstrzygnięcia sprawy przez WSA. Dlatego próby kreślenia jakichkolwiek scenariuszy byłyby na tę chwilę zdecydowanie przedwczesne.

Wielka czwórka narzeka, że wprowadzone przepisy uderzyły przede wszystkim w nią. Czy zdaniem PANA ta grupa rzeczywiście ma zbyt mocną pozycję rynkową? Na tle innych krajów Europy w segmencie JZP w Polsce wielka czwórka – biorąc pod uwagę liczbę badanych firm – ma stosunkowo niskie udziały, inaczej wygląda obraz rynku mierzonego wartością pobieranych wynagrodzeń lub rozmiaru badanych firm.

Nie ma jednej recepty na to, jak powinien wyglądać rynek usług firm audytorskich. Rolą PANA jest dbałość o jak najwyższą jakość badań sprawozdań finansowych, usług atestacyjnych i pokrewnych. Rynek usług audytorskich jest w Polsce relatywnie młody – liczy sobie niewiele ponad 30 lat, w związku z tym takie zjawiska jak konsolidacja czy sukcesja zachodzą na nim dosyć dynamicznie. Ważne jest, aby struktura rynku odpowiadała potrzebom gospodarki.

Zaostrzone regulacje uderzyły w segment JZP i w efekcie niektóre spółki, np. z WIG20, miały problem ze znalezieniem audytora. Wzrosły też ceny za audyt. Spółki giełdowe narzekają, że to właśnie na nie przerzucono ciężar restrykcyjnych regulacji.

Nie chciałbym się odnosić do restrykcyjności regulacji, Agencja bowiem nie tworzy przepisów i nie ma inicjatywy ustawodawczej. Znalezienie odpowiedniej i kompetentnej firmy do badania sprawozdań finansowych JZP może być problematyczne. Nasz rynek jest relatywnie płytki pod tym względem, a remedium mogłoby być zwiększenie liczby firm audytorskich badających JZP.

Jak PANA zapatruje się na badanie sprawozdań niefinansowych? Czy mamy w Polsce wystarczająco dużo „zielonych” audytorów?

Nadchodzące zmiany, których założeniem jest zrównanie raportowania niefinansowego w wymiarze ekonomicznym, w swojej wadze i statusie z wymiarem finansowym jest w moim przekonaniu największą rewolucją od czasów wydania w XV wieku podręcznika Luki Paciolego „Summa de arithmetica...”, w którym została ujęta zasada podwójnego zapisu. I to pomimo że nie będzie to „klasyczna” usługa badania, ale de facto zbliżona do niej usługa atestacyjna. Agencja będzie aktywnie uczestniczyć we wprowadzaniu zmian w zakresie raportowania zrównoważonego rozwoju do polskiego porządku prawnego.

Na jakim etapie jesteście?

Prace nad implementacją dyrektywy CSRD już trwają. Spodziewamy się, że w niedługim czasie zostaną otwarte konsultacje publiczne. Zgodnie z dyrektywą Polska tak jak pozostałe państwa członkowskie UE ma czas na wprowadzenie odpowiednich przepisów do 6 lipca 2024 r.

REKLAMA

Jaki jest cel strategiczny tych działań?

Doprowadzenie do tego, żeby w Polsce działał efektywny system „zielonej atestacji” sprawozdań zrównoważonego rozwoju, którego rdzeniem będą wyspecjalizowani w tym zakresie biegli rewidenci. W tej kwestii muszę pozwolić sobie na dłuższą wypowiedź. Zgodnie z CSRD w pierwszym okresie świadczący tę usługę podmiot będzie przeprowadzał atestację dającą ograniczoną pewność, a dopiero w dalszej kolejności zadaniem audytora będzie atestacja dająca wystarczającą pewność. Komisja Europejska ma wydać standardy świadczenia tej usługi dającą ograniczoną pewność, a następnie wystarczającą pewność w październiku 2026 r. oraz w październiku 2028 r. PANA będzie uczestniczyć w wypracowaniu tych unijnych standardów w ramach działalności Komitetu Europejskich Organów Nadzoru Audytowego. Natomiast do tego czasu będzie współpracować z PIBR w celu wypracowania „pomostowego” standardu.

REKLAMA

REKLAMA

Jest pan szachowym arcymistrzem. Czy umiejętność strategicznego podejścia do zadań przydaje się w pracy?

Gra w szachy pozwala na rozwój aparatu analitycznego. Uczy konieczności konsekwentnego działania i koncentracji na celach, co bardzo przydaje się w pracy zawodowej, o czym nieraz przekonałem się w przeszłości. Szachy uczą też odpowiedzialności za podejmowane decyzje, przesuniętego piona nie można już cofnąć.

Na koniec wróćmy jeszcze do audytu. Jak sprawić, żeby afery typu GetBack już się nie powtórzyły. Jak przywrócić zaufanie do audytu?

Nie ma innej drogi do zbudowania zaufania niż po prostu sumienne i właściwe wykonywanie obowiązków przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie. Działania Agencji będą bardziej skuteczne, jeśli będą realizowane we współpracy z innymi organami nadzoru współtworzącymi sieć bezpieczeństwa obrotu gospodarczego w naszym kraju.

Jacek Gdański

Został pod koniec stycznia powołany na stanowisko prezesa PANA. W latach 1999–2007 pracował w Ministerstwie Finansów jako radca ministra i zastępca dyrektora departamentu rachunkowości. Był menedżerem w instytucjach publicznych i spółkach. Pełnił funkcję zastępcy prezesa ds. finansowych w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Był prezesem Polskiego Gaz TLUW i członkiem zarządu PHN. Zasiadał w radach nadzorczych. Jest biegłym rewidentem. Był członkiem Komisji Nadzoru Audytowego (2017–2020). Szachowy arcymistrz międzynarodowy, wielokrotny reprezentant i mistrz Polski w szachach.

© Licencja na publikację
© © Wszystkie prawa zastrzeżone
Źródło: Parkiet

Gospodarka wywiad

Powiązane Polecane Najnowsze

GOSPODARKA KRAJOWA

GUS o nowych zamówieniach w przemyśle w maju

Nowe zamówienia w przemyśle spadły o 9,9% r/r w maju 2024 r., podał Główny Urząd Statystyczny (GUS). W ujęciu miesięcznym...

MATERIAŁ PROMOCYJNY

Sztuczna Inteligencja może być wykorzystywana w każdej branży

W OCHK uważamy, że AI pasuje praktycznie do każdego sektora – nieważne, czy chodzi o firmę z sektora finansowego...

GOSPODARKA KRAJOWA

Jak bolesne dla Polaków może być wychodzenie z nadmiernego deficytu

„Spadek” po poprzedniej procedurze EDP to m.in. podwyższona stawka VAT na poziomie 23 proc. Tym razem może obędzie się...

GOSPODARKA KRAJOWA

Gigantyczna dziura w NFZ. Wzrosną obciążenia czy dług?

Niedobory w systemie finansowania ochrony zdrowia w Polsce mogą sięgnąć w ciągu trzech lat nawet blisko 160 mld zł...

GOSPODARKA KRAJOWA

Konsumpcja Polaków dosyć silna

Popyt wewnętrzny i spożycie prywatne będzie głównym motorem wzrostu gospodarczego w tym roku – oceniają ekonomiści po...

MATERIAŁ PROMOCYJNY

Zyskaj z lokatą 6,5% do 2 mln zł w Citi Handlowy. Oferta ważna do 3.07.2024

GOSPODARKA KRAJOWA

Polacy znów nabrali ochotę na zakupy. GUS podał najnowsze dane

Sprzedaż detaliczna (w cenach stałych) wzrosła o 5% r/r w maju 2024 r., podał Główny Urząd Statystyczny (GUS). W ujęciu...

GOSPODARKA KRAJOWA

Mocne hamowanie w polskim przemyśle. Najnowsze dane GUS

Spadek produkcji sprzedanej odnotowano w 19 spośród 34 działów przemysłu (w ujęciu rocznym) w maju 2024 r....

REKLAMA

Narzędzia

Analiza techniczna

Notowania GPW

Fundusze

Komunikaty ESP/EBI

360 PARKIET

KONTAKT

REGULAMIN

REKLAMA I PRENUMERATA

PARTNERZY

O nas

Polityka Prywatności

Reklama

E-kioski.pl

Kontakt

Zmiana ustawień zgód

Ogłoszenia

E-gazety.pl

Napisz do nas

Regulamin serwisu

Prenumerata

Nexto.pl

Informacje o nadawcy

Archiwum

Kancelarierp.pl

MAPA STRONY

OFERTA PRODUKTOWA

gremi
Media SA

© COPYRIGHT BY GREMI MEDIA SA